

Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeborg 4 – 1000 BRUSSEL

Brussel, 5 oktober 2015

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: 47.176/II/N
[...]

[...]

Mijnheer de Minister,

In zitting van 2 oktober 2015 heeft de Nederlandse afdeling van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) uw vraag om advies van 11 september 2015 betreffende de vertaling van een vragenlijst in het kader van een gezinsenquête onderzocht.

U schetst zelf in punt 3 van uw adviesaanvraag de regelgeving betreffende het taalgebruik in bestuurszaken die op de diensten van de Vlaamse Regering, waaronder het Departement WVG, van toepassing is.

In punt 4 legt u uit dat u met de gezinsenquête gegevens wenst te bekomen voor een representatief staal van de gezinnen in de Vlaamse Gemeenschap, inclusief de meeste kwetsbare gezinnen. Daarom wenst u de gezinnen, die het Nederlands niet of onvoldoende machtig zijn om afdoende mee te werken aan de gezinsenquête, de gelegenheid te bieden om de enquête in een andere taal dan het Nederlands in te vullen. Concreet betekent dit dat bij de kennisgeving over de enquête aan de aangeschreven personen wordt meegedeeld dat, wanneer men daar om vraagt, de mogelijkheid bestaat om de vragenlijst in het Frans of het Engels toegestuurd te krijgen.

*
* *

Luidens de bepalingen van titel III “Gebruik der talen” van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen gebruiken de diensten van de Vlaamse Regering het Nederlands als bestuurstaal. Dit gebeurt ook in hun betrekkingen met particulieren (in casu via het versturen van de vragenlijst aan elk van de via het Rijksregister geselecteerde personen). De enige uitzondering bestaat ten aanzien de inwoners van de rand- en taalgrensgemeenten uit hun ambtsgebied. Tegenover die particulieren gebruiken de diensten van de Vlaamse Regering het Nederlands of het Frans volgens de keuze van de particulier.

De Nederlandse afdeling van de VCT is er zich van bewust dat administraties en openbare diensten heden ten dage regelmatig in contact komen met een anderstalig publiek door de aard van de dienstverlening en door specifieke projecten (bv integratie) die door hen worden

ontwikkeld. Het gebruik van vreemde talen, naast de bestuurstaal, kan dan wenselijk zijn en in sommige gevallen zelfs noodzakelijk.

De VCT heeft in haar adviespraktijk geoordeeld dat een beperkt gebruik van nuttige vreemde talen toelaatbaar kan zijn. Een viertal cumulatieve voorwaarden worden daarbij gesteld:

- Er kan geen sprake zijn van een systematisch gebruik van vreemde talen. Het gebruik van een vreemde taal gebeurt uitzonderlijk of als overgangsmaatregel (d.w.z. tijdelijk) en in beperkte gevallen.
- Het gebruik van een vreemde taal wordt verantwoord door een bijzonder doel, bv. het bevorderen van de integratie, anderstaligen informeren over het bestaan van dienstverlening, verzekeren van de gezondheid en de veiligheid.
- De anderstalige tekst is bestemd voor een specifiek doelpubliek.
- De vreemde taal wordt gebruikt naast de voorgeschreven taal (in casu het Nederlands) en de anderstalige tekst bevat niet meer of andere informatie dan de originele boodschap. Er wordt bovendien uitdrukkelijk is dat iedereen over dezelfde informatie beschikt.

De Nederlandse afdeling stelt evenwel vast dat in casu de steekproef uit het Rijksregister van 9.000 gezinnen zal getrokken worden uit de gehele Vlaamse bevolking, zijnde de inwoners van het Vlaamse Gewest en de inwoners van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest die een Nederlandse identiteitskaart hebben. Hieruit volgt dat het niet direct een specifiek doelpubliek betreft. Aan al die 9000 gezinnen zonder onderscheid meedelen dat zij op aanvraag de mogelijkheid hebben om de vragenlijst in het Frans of het Nederlands te krijgen, betekent in feite dat de Vlaamse Regering hen een gunst zou toekennen die onverenigbaar is met de hiervoor vermelde wettelijke bepalingen betreffende het gebruik der talen.

De Nederlandse afdeling van de VCT kan dan ook niet gunstig adviseren over de adviesvraag zoals die momenteel voorligt. Om het vooropgestelde doel te bereiken, namelijk specifiek kwetbare gezinnen motiveren mee te werken aan de gezinsenquête, acht zij een verfijning van de aangewende methode noodzakelijk.

Met de meeste hoogachting,

De Voorzitter van de Nederlandse afdeling,

[...]